

Сьогодні тема кластерів актуальна для України й країн СНД, оскільки кластери є ефективним інструментом розвитку окремих територій і регіонів, що сприяє підвищенню загальнонаціональної конкурентоспроможності.

Одним з головних механізмів зростання економіки країни має стати чітка, збалансована програма розвитку інноваційних кластерів. В Україні ще й досі не розроблено методичних основ формування кластерної політики, не визначено правової та законодавчої бази. Немає концепції концептуальних моделей і глибоких досліджень у галузі розробки інформаційних систем керування кластерами. Це віддаляє Україну від високорозвинутих держав.

Інформаційні структури мають усі можливості формувати спеціалізовані структури (технопарки, бізнес-центри, науково-виробничі об'єднання), метою яких є впровадження у виробництво результатів наукових досліджень і розробок. По суті, це свого роду інноваційно-інформаційні кластери, що становлять мережу інформаційних структур, навчальних закладів, науково-дослідних інститутів і конструкторських бюро, консалтингових і венчурних фірм. Інформаційні кластери стають життєвою потребою галузей промисловості, що розвиваються.

Національна інформаційна інфраструктура покликана забезпечити створення єдиного інформаційного простору країни, поглиблення процесів інтеграції країн СНД, входження України до європейської та глобальної інформаційної інфраструктури. Національною академією наук України розроблено програму кластеризації економіки держави на 2008–2015 рр., яка передбачає формування транскордонних (насамперед між Росією та Україною) промислових інноваційних кластерів, створення інформаційно-аналітичної системи збору, аналізу й поширення інформації для формування кластерних об'єднань; отримання у ВНЗ України нової спеціальності – «менеджер з кластерної економіки». Створення ефективного інформаційного простору передбачає активне використання телекомунікаційних систем і мереж інформаційного обміну, широкомасштабну комп'ютеризацію процесів обробки інформації в усіх сферах діяльності. Цей процес уже охопив практично всі країни світу та є стрижнем їх науково-технічного, економічного й соціального розвитку. Інформаційна інфраструктура включає територіально розподілені державні й корпоративні комп'ютерні мережі, телекомунікаційні мережі; системи спеціального призначення й загального користування, мережі й канали передачі даних, засоби комутації й керування інформаційними потоками.

Серед організаційно-технологічних структур, які на сьогодні найбільш вдало відображають суть поняття «інформаційний кластер», є автоматизовані мережі трансферу технологій, що в останні роки активно створюються на державному, міждержавному чи міжнародному рівні. Головне завдання інформаційного кластера – забезпечити всебічний супровід процесу

перетворення знання в товарну продукцію. Таку ж функцію покликані виконувати мережі трансферу технологій. Ієрархія побудови інформаційного кластера, як і мережі трансферу технологій, – багатоповерхова. Інформаційний кластер подібно до автоматизованої системи трансферу технологій може мати статус місцевого, регіонального, державного, міждержавного або світового значення. У процесі побудови інформаційного кластера слід передбачити необхідні механізми для входження кластера з нижчим статусом до кластера більш високого статусу *(Ямчук А. Деякі питання побудови інноваційно-інформаційних кластерів // Проблеми науки. – 2012. – № 4. – С. 11–12).*